

[LES ACTUACIONS]

2. INTERVENCIONS ESCRITES

EL FOMENT DE L'ÚS DEL CATALÀ A LES ILLES BALEARS

Albert VILLAVERDE

**V**oldríem donar notícia de diverses actuacions de la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears l'objectiu de les quals és fomentar l'ús del català entre determinats col·lectius i, indirectament, suscitar la reflexió sobre la qüestió lingüística entre la població de les Balears. Ens referirem concretament a les campanyes *Donem la nostra llengua al futur* i *El comerç, obert a la nostra llengua* i a la sèrie de programes *Gent d'aquí*.

DONEM EL FUTUR A LA NOSTRA LLENGUA

**Suport:** spot de televisió i cinematogràfic, falca de ràdio, anuncis a la premsa escrita i cartells.

**Destinataris:** especialment, la població catalanoparlant.

**Objectiu:** assegurar el manteniment de la llengua catalana en el trànsit intergeneracional.

**Difusió:** contínua cíclica.

**Text:**

Fa més de set segles  
que una veu pròpia ens fa únics al món.

Hem fet avançar la nostra llengua  
de l'edat mitjana al segle XXI,  
generació rere generació.  
Què ens pot aturar ara?

Avui com ahir... per demà.  
Donem la nostra llengua al futur. Imatge:

Sobre un fons neutre avancen persones d'edats diferents (només en veiem els peus nus): des d'un ancià a un nadó, que un adult alça d'en terra per ajudar-lo a caminar. El text «per demà» és pronunciat per un conjunt d'infants de diversa procedència.

**Estratègia:** s'ha evitat l'ús d'argumentació exhortativa i s'ha recorregut a un argument identitari (a les Balears, el fet de parlar català encara avui s'associa molt estretament al fet de pertànyer al grup autòcton), reforçat per un argument històric (els *set segles* remetent indirectament a la catalanitat de les Illes); l'ús de la primera persona del plural pretén refermar la idea de grup (un *nosaltres* col·lectiu); l'interrogant vol ser una apel·lació directa al receptor, i pot interpretar-se com un encoratjament ('res no ens pot aturar ara') i com un toc d'alerta (et posam la qüestió, *ergo* potser sí que hi ha alguna cosa que *ens pot aturar*); la coda final (amb el suport de les imatges) concentra el bessó de l'anunci: la necessitat de passar la llengua a les noves generacions.

#### EL COMERÇ, OBERT A LA NOSTRA LLENGUA

**Suport:** espot de televisió, falques de ràdio, anuncis a la premsa escrita, banderoles penjades al carrer, cartells, tríptics, adhesius i pàgina web.

**Destinatari:** població en general com a consumidors potencials; comerciants; productors.

**Objectiu:** fomentar la incorporació de l'ús del català a l'àmbit comercial; difondre una actitud favorable respecte d'aquesta qüestió en vista a futures intervencions legislatives.

**Difusió:** tardor 2000.

**Estratègia:** es tracta d'una campanya marc amb dos objectius:

- Vehicular arguments afavoridors de la incorporació de l'ús del català a l'àmbit comercial: el dret subjectiu del consumidor de ser atès en català; la conveniència d'oferir un producte diferenciat; l'autoidentificació amb la realitat immediata; la facilitació del català als al·loglots, etc. Els arguments es varen organitzar d'acord amb els destinataris de la campanya (consumidors, comerciants i productors).
- Difondre informació sobre els ajuts oferits per diferents administracions

insulars (subvencions per a retolació i per a l'edició de cartes de restaurants, serveis d'assessorament, cursos específics de català adreçats a treballadors del sector, etc.).

Aquestes dues campanyes s'inclourien en el bloc A (actuació indirecta mitjançant la sensibilització i la publicitat).

Nota: A la pàgina web de la DGPL-GIB (<http://dgpoling.caib.es>), hi trobareu els textos dels anuncis de premsa i informació de la campanya. D'altra banda, el professor Emili Boix té una mostra dels materials de la campanya, inclosos els espots de televisió i les falques radiofòniques.

## GENT D'AQUÍ

Es tracta d'una sèrie de programes de televisió en què persones al·loglotes de procedència diversa i que han après català expliquen la seva experiència. Malgrat el que pot semblar, és un programa adreçat en primera instància a la població autòctona (actualment se n'estan preparant versions subtítulades en diverses llengües perquè pugui arribar a altres conciutadans al·lòctons). El fet que aquestes persones hagin triat aprendre català contribueix a reforçar l'autoestima dels illencs. Però més important encara és el fet que aquestes persones ofereixen una perspectiva completament nova de la realitat sociolingüística de les Balears, atès que la seva argumentació no està subjecta als condicionants ideològics que enganyen la percepció dels autòctons. El seu testimoni espontani ajuda a esvaïr dubtes sobre qüestions tan elementals com la identitat de la llengua, posa en evidència comportaments inadequats dels catalanoparlants (com el fet d'adreçar-se sistemàticament en castellà als forans) i dona una idea del paper que té el català com a instrument d'integració en la societat illenca.

Altres actuacions de caràcter directe (bloc B) promogudes per la DGPL-GIB, són els cursos de català per a estrangers; els tallers prelingüístics (en preparació), en els quals els aspectes lingüístics es vehicularan conjuntament amb altres matèries (cultura popular, gastronomia, festes tradicionals, etc.); les colònies lingüístiques, etc. En aquest apartat s'hi poden incloure les iniciatives explicades en la comunicació del Sr. Gelabert.